

ELÄINTALO

Uusi eläintalomme on otettu käyttöön keväällä 1991. Siinä on tilat kahdeksalle eri pieneläinlajille. Edesmennyt taiteilija Marja-Liisa Pitkäranta on toteuttanut tilojen seinämaalaukset, jotka pyrkivät ilmentämään kunkin eläinlajin elinympäristöä. Talossa esitellään pienimpiä **näätäeläinlajejamme** sekä lisäksi esimerkkilajeja **hiirien, myyrien tai päästäisten** maailmasta. Sattumoisin saattaa joku lajeista olla väliaikaisesti korvattu jollain toisella. Suomessa tavataan kaikkiaan 7 eri näätäeläinlajia (ahma, saukko, näätä minkki, hilleri, kärppä ja lumikko). Eläinpuistossamme ovat esillä ahma, saukko, minkki, kärppä ja lumikko sekä vesikko, jonka tosin pelätään jo kuolleen sukupuuttoon. Viimeinen havainto vesikosta Suomen luonnossa on 1990-luvun alkupuolelta. Minkki, vesikko, kärppä ja lumikko ovat esillä eläintalossa. Näiden tilalla tai lisäksi on eläintalossa joskus myös näätä tai hilleri.

KOTIHIIRI (*Mus musculus*)

Kotihiiri on sukulaisensa rotan tavoin **kosmopoliitti** nisäkäs. Tämä tarkoittaa sitä, että sen levinneisyysalue kattaa koko maapallon ja sitä löytyy kaikkialta, minne ihminen on asutuksensa levittänyt. Hiiri viihtyy ihmisen kumppanina asuinrakennuksissa, aitoissa, varastoissa ja kellareissa. Kesäaikana ne saattavat "leiriytyä" myös pelloille, mutta tarvitsevat talveksi "katon päänsä päälle". Hiiret syövät kaikkea mahdollista; viljaa, hedelmiä, leipää jne. Pahempaa tuhoa kuin syöminen aiheuttaa se, että ne varsin nopeasti likaavat ja sotkevat ihmisten ruokavarastoja. Valkoinen hiiri on kotihiiren jalostettu kesy muoto ja sitä käytetään paljon koe-eläimenä, nykyisin myös enenevässä määrin lemmikkinä.

VESIPÄÄSTÄINEN (*Neomys fodiens*)

Päästäiset ovat hyönteissyöjiin kuuluvia pieniä eläimiä, joilla on pitkä kuono, pienet silmät, pienet korvat ja lyhyt häntä. Suomessa tavataan kaikkiaan kuusi eri päästäislajia. Tavallisimmin on puistossamme esillä vesipäästäinen, joka on hyvin vilkas otus, joka juosta viilettää ennalta valittuja reittejä pitkin ympäri elinpiiriään. Tarhassa päästäisille annetaan jauhettua lihaa sekä kalaa. Päästäisten aineenvaihdunta on hyvin vilkas, joten niillä on oltava ravintoa aina tarjolla.

TUNTURISOPULI (*Lemmus lemmus*)

Tunturisopuli on arktinen tuntureiden laji, jota vaellusten yhteydessä tavataan myös etelämpänä aina Lapin läänin eteläosia myöten. Tunturisopuli on tullut kuuluisaksi juuri suurien kannanvaihteluidensa ja huippukausien laajojen vaellustensa ansiosta. Kun sopulikanta kasvaa ylitiheäksi, lähtevät eläimet vaellukselle kohti uusia elinpiirejä. tällöin ne liikkuvat suurissa laumoissa ja voivat käyttäytyä suhteellisen aggressiivisesti. Vaellusten aikana suuri osa eläimistä tuhoutuu. Väli vuosina sopuli on hyvin huomaamaton laji elintavoiltaan. Silloin, kun tunturisopuleita ei ole näytteillä, joko metsä- tai lapinmyyrät "tuuraavat" niitä. Kaikkiaan Suomessa tavataan kymmenen eri myyrälajia, kuusi lajia hiiriä ja rottia.

KÄRPPÄ (*Mustela erminea*) ja LUMIKKO (*Mustela nivalis*)

Kärppä ja lumikko, näätäeläimistä pienimmät, muistuttavat ensi näkemältä kovasti toisiaan, mutta tunnistaminen on kuitenkin helppo - kärpällä on sekä kesä- että talvipuvussa musta hännänpää. Kärppä ja lumikko eroavat toisistaan myös kokonsa puolesta. Lumikko on maailman pienin

petoeläin, jonka paino

vaihtelee 25-80 g. Sekä kärppä että lumikko vaihtavat väriä vuodenaikojen mukaan, ollen talvella valkeita, kesällä ruskeita, mahanalus ja leuka molemmilla kellanruskea. Ne syövät pääasiassa pikkunisäkkäitä, sillä solakan ruumiin muotonsa ansiosta niiden on helppo tunkeutua hiirien ja myyrien käytäviin.

HILLERI (*Mustela putorius*)

Hilleri on levinneisyydeltään eteläisin näätäeläinlajeistamme. Sitä tavataan suhteellisen harvalukuisena Lounais- ja Etelä-Suomessa. Se on sopeutunut elämään asutuksen lähellä ja on tunnettu jopa kanavarkana. Pääasiallisen ravinnon muodostavat toki pikkunisäkkäät, -linnut ja lintujen munat. Hilleri on luonteeltaan ystävällinen ja utelias, minkä vuoksi se tarhassakin kesyyntyy varsin helposti. Nykyisin hillerin kesy muoto fretti on varsin yleinen kotieläimenä.

MINKKI (*Mustela vison*) ja VESIKKO (*Mustela lutreola novikovi*)

Minkki ei ole alunperin suomalainen eläinlaji, vaan se on tuotu Pohjois-Amerikasta lähinnä turkistarhausta varten. Yksilöitä kuitenkin karkasi tarhoista ja tällä hetkellä hyvinkin elinvoimainen minkkikanta kattaa koko maan. Minkin katsotaan myös osaltaan olevan syyppä kotoisen vesikkomme katoamiseen.

Vesikosta viimeisin havainto maassamme on 1992 Sotkamosta. Vielä 1930-luvulla laji oli varsin yleinen maassamme, mutta voidaan tällä hetkellä pitää jo kadonneena maastamme. Eläinpuiston vesikot ovat tulleet meille Rotterdamista, Hollannista sekä uusi pariskunta keväällä 2003 Tallinnasta. Eläinpuistomme osallistuu vesikoiden suojeluun eurooppalaisten eläintarhojen suojeluohjelman kautta (EEP).

NÄÄTÄ (*Martes martes*)

Näätä, metsiemme kultakurkku, on arka ja varovainen hämärä- ja yöeläin. Tosin se voi olla liikkellä myös päivisin. Yksineläjä, joka voi tehdä pitkiäkin vaelluksia ravintotilanteen mukaan. Syö pääasiassa nisäkkäitä, oravia ja myyriä.